

Cauza C-825/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

12 noiembrie 2019

Instanța de trimitere:

Thüringer Finanzgericht (Tribunalul Fiscal din Thüringen), Gotha (Germania)

Data deciziei de trimitere:

22 octombrie 2019

Reclamantă:

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

Pârâtă:

Hauptzollamt Erfurt (Direcția vamală din Erfurt, Germania)

Obiectul litigiului principal

Acordarea unei autorizații retroactive de destinație finală și problema reglementării Uniunii care este relevantă în acest scop în litigiul principal - Regulamentul (UE) nr. 952/2013 sau Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 - și, eventual, a condițiilor pe care reglementarea relevantă a Uniunii le stabilește pentru acordarea autorizației

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Obiectul: Interpretarea articolului 211 din Regulamentul (CEE) nr. 952/2013 și, eventual, a articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93

Temeiul juridic: Articolul 267 al doilea paragraf TFUE

Întrebările preliminare

- 1) Articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii - CVU - (JO 2013, L 269, p. 1) trebuie să fie interpretat în sensul că se aplică numai cererilor care vizează o perioadă de autorizare retroactivă ulterioară datei de 1 mai 2016?
- 2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare: În cazul cererilor de autorizare retroactivă a căror perioadă de autorizare este anterioară datei de 1 mai 2016, articolul 211 din CVU se aplică numai atunci când autorizația retroactivă a fost solicitată înainte de intrarea în vigoare a noii reglementări, dar autoritățile vamale au respins pentru prima dată astfel de cereri după data de 1 mai 2016?
- 3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare: În cazul cererilor de autorizare retroactivă a căror perioadă de acordare este anterioară datei de 1 mai 2016, articolul 211 din CVU se aplică de asemenea în cazul în care autoritățile vamale au respins deja astfel de cereri înainte de 1 mai 2016 și, de asemenea (pe baza unei alte justificări), ulterior acestei date?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare și al unui răspuns negativ la a treia întrebare: Articolul 294 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar trebuie să fie interpretat în sensul că:
 - a) o autorizație cu efect retroactiv putea fi acordată până la data expirării autorizației precedente, astfel cum se prevede la alineatul (3) al dispoziției, pe o perioadă de retroactivitate de cel mult de un an înainte de data depunerii cererii și
 - b) dovada necesității economice, precum și excluderea încercării de înșelătorie și a neglijenței evidente, menționate la alineatul (3) al dispoziției, trebuie de asemenea îndeplinite în cazul reînnoirii autorizației în conformitate cu alineatul (2)?

Dispoziții de drept al Uniunii invocate

Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO 2013, L 269, p. 1, denumit în continuare „CVU”) - articolele 5, 116, 174, 211 și 286;

Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale

Codului vamal al Uniunii (JO 2015, L 343, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul delegat de completare a CVU”) - articolele 148 și 172;

Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 2/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „CVC”) - articolele 21 și 85;

Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO 1993, L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul de punere în aplicare a CVC”), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 993/2001 al Comisiei (JO 2001, L 141, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 14, p. 5) - articolele 294 și 508;

Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 cu privire la rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export (JO 1979, L 175, p. 1);

Orientări în legătură cu partea II, titlul I, capitolul 2 „Destinație finală” din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO 2002, C 207, p. 2; denumite în continuare „Orientările din 2002”).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Reclamanta a avut până la 31 decembrie 2012, în ceea ce privește importul de ciuperci, o autorizație valabilă de punere în liberă circulație a unor mărfuri din afara Uniunii Europene, o anumită destinație. Ca urmare a lipsei de informații, s-a omis depunerea unei cereri de prelungire a autorizației sau de acordare a unei așa-numite „autorizații reînnoite”.
- 2 Omiterea depunerii unei astfel de cereri a fost constatată în timpul unui control fiscal efectuat în cadrul întreprinderii. În consecință, la 9 ianuarie 2015, reclamanta a solicitat o reînnoire a autorizației. La 14 ianuarie 2015, pârâta i-a acordat această autorizație numai până la data depunerii cererii. Aceasta a respins retroactivitatea până la data expirării autorizației precedente, astfel cum se prevede la articolul 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, în vigoare la acea dată, prin urmare, până la 1 ianuarie 2013.
- 3 Prin scrisoarea din 22 aprilie 2015, în care făcea referire la o situație tensionată din punct de vedere financiar, ca urmare a unei restructurări în curs, reclamanta a solicitat din nou acordarea unei autorizații retroactive până la data expirării autorizației precedente.
- 4 Această cerere de reînnoire a autorizației (referitoare la perioada 1 ianuarie 2013-8 ianuarie 2015) a fost respinsă de pârâtă prin decizia din 13 mai 2015.

- 5 La 13 mai 2015, reclamanta a formulat o contestație împotriva acestei decizii. Pârâta a respins contestația prin decizia privind contestația din 6 aprilie 2016. Împotriva acestei decizii, reclamanta a introdus o acțiune în fața instanței de trimitere la 3 mai 2016. În cadrul acțiunii în curs în fața instanței de trimitere, pârâta a adoptat, la 21 martie 2019, o nouă decizie, prin care refuză să acorde reînnoirea autorizației, cu o motivare nouă, diferită de cea a primei respingeri. Decizia de respingere din 21 martie 2019 a devenit obiectul acțiunii.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 6 În opinia pârâtei, în speță este aplicabil articolul 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, în ceea ce privește acordarea autorizației retroactive solicitate. Potrivit acestei dispoziții, o autorizație de reînnoire ar putea fi acordată cu efect retroactiv pentru cel mult un an înainte de data depunerii cererii, astfel cum rezultă din articolul 294 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC. Pe de altă parte, în temeiul articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, acordarea ar impune îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 294 alineatul (3) din același regulament, și anume să existe o necesitate economică dovedită a efectului retroactiv, iar cererea să nu fie în niciun fel legată de o neglijență evidentă. Reclamanta nu ar fi demonstrat necesitatea economică. Mai mult, în pofida cunoașterii dispoziției procedurale și în pofida unor mențiuni în acest sens, aceasta ar fi omis să solicite, în timp util, reînnoirea autorizației, motiv pentru care există o situație de neglijență evidentă.
- 7 Ca dispoziție procedurală, articolul 211 din CVU, care a intrat în vigoare la 1 mai 2016, nu ar fi aplicabil în speță. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții, dispozițiile procedurale nu ar fi aplicabile decât litigiilor pendinte la momentul intrării lor în vigoare; or, în speță, procedura administrativă - indiferent de noua decizie din 21 martie 2019 - a fost închisă prin decizia referitoare la contestație din 6 aprilie 2016, nemaifiind, așadar, pendinte la data intrării în vigoare a articolului 211 din CVU.
- 8 Potrivit reclamantei, articolul 211 din CVU este aplicabil în speță, întrucât reprezintă o simplă dispoziție procedurală, iar dreptul procedural se aplică, în principiu, cu efect retroactiv, conform jurisprudenței consacrate a Curții.
- 9 În schimb, dacă în loc de articolul 211 din CVU, în speță ar fi aplicabil articolul 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, atunci, potrivit ultimei dispoziții menționate, pentru reînnoirea autorizației cu efect retroactiv nu ar fi necesară îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 294 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC. Alineatul (3) al articolului 294 din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, care privește circumstanțele excepționale, nu se aplică reînnoirii autorizației, reglementată de alineatul (2) al aceluiași articol. Prin urmare, o autorizație în temeiul articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC ar putea fi acordată cu efect

retroactiv și pentru o perioadă mai mare de un an, iar criteriul de excludere privind neglijența evidentă în sensul articolului 294 alineatul (3) din acest regulament nu ar trebui să fie examinat.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 10 Din punctul de vedere al instanței de trimitere, trebuie să se stabilească, în vederea soluționării litigiului principal, dacă articolul 211 din CVU poate fi aplicat situației în discuție în litigiul principal. Astfel, în cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, reiese din însuși modul de redactare a articolului 211 alineatul (2) litera (h) din CVU că reînnoirea unei autorizații pentru același tip de operațiuni și de mărfuri poate fi solicitată în termen de trei ani de la data la care a expirat autorizația inițială. Aspectul dacă articolul 211 din UCVC poate fi aplicat rezultă din faptul că cererea reclamantei provine din anul 2015, prin urmare dintr-o perioadă în care articolul menționat nu era aplicabil, astfel cum este prevăzut la articolul 288 alineatul (2) din CVU.
- 11 Potrivit jurisprudenței constante a Curții, în ceea ce privește efectul retroactiv al normelor de drept, trebuie să se distingă între dispozițiile materiale și dispozițiile procedurale.
- 12 Astfel, dispozițiile procedurale sunt, în general, aplicabile tuturor litigiilor pendinte în momentul în care acestea intră în vigoare (Hotărârea Curții din 9 martie 2006, *Beemsterboer*, C-293/04, EU: 2006: 162, punctul 19 și jurisprudența citată).
- 13 În conformitate cu aceste principii, Curtea de Justiție și Tribunalul Uniunii Europene au statuat cu privire la litigii având ca obiect aspectul dacă acestea trebuia să fie soluționate în temeiul legislației aplicabile înainte de intrarea în vigoare a CVC sau după intrarea în vigoare a CVC (Hotărârea Curții din 24 septembrie 1998, *Sportgoods*, C-413/96, EU:C:1998:430 și Hotărârea Tribunalului din 10 mai 2001, *Kaufring și alții/Comisia*, T-186/97, EU:T:2001:133).
- 14 În schimb, dispozițiile materiale se aplică numai situațiilor de fapt care s-au împlinit după intrarea lor în vigoare (Hotărârea Curții din 23 februarie 2006, *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:2006:136, punctul 34).
- 15 Cu toate acestea, cu titlu de excepție, Curtea a interpretat de asemenea dispoziții de drept material comunitar astfel încât să se aplice unor situații apărute anterior intrării lor în vigoare, în măsura în care rezultă în mod clar din formularea, din finalitatea sau din economia acestora că trebuie să le fie atribuit un asemenea efect (Hotărârea Curții din 9 martie 2006, *Beemsterboer*, C-293/04, EU: 2006: 162, punctul 21 și jurisprudența citată).
- 16 De asemenea, Curtea a evocat, la punctul 32 din Hotărârea din 23 februarie 2006, *Molenbergnatie* (C-201/04, EU: 2006: 136), întemeindu-se pe punctul 11 din

Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții (212/80-217/80, EU:C:1981:270), dispoziții de drept care conțin atât norme de procedură, cât și de fond, care formează un tot unitar, ale cărui dispoziții individuale nu pot fi evaluate în mod separat în ceea ce privește efectul lor în timp. Curtea se pronunțase în sens afirmativ cu privire la o astfel de situație în Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții (212/80-217/80, EU:C:1981:270), în legătură cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1697/79 aplicabil la data respectivă. La acea dată, reglementările naționale existente erau înlocuite cu noua reglementare comunitară, astfel încât exista, pentru prima dată la nivel comunitar, un ansamblu unic de reglementare în materia recuperării ulterioare a taxelor.

- 17 Instanța de trimitere consideră că articolul 211 din Regulamentul (UE) nr. 952/13 este, în principiu, o dispoziție procedurală. În favoarea acestei calificări pledează atât poziția acestuia în structura dispozițiilor, cât și esența conținutului acestuia. Articolul 211 din CVU conține, desigur, câteva criterii de acordare a autorizațiilor care, în orice caz, nu erau prevăzute în mod explicit la articolul 291 și următoarele din regulamentul de punere în aplicare a CVC. Potrivit instanței de trimitere, problema care se pune este, așadar, dacă articolul 211 din CVU trebuie să fie considerat drept o dispoziție pur procedurală, care, prin analogie cu Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții (212/80-217/80, EU:C:1981:270), include atât dispoziții procedurale, cât și dispoziții materiale, care formează un tot unitar, ale cărui dispoziții individuale nu pot fi evaluate în mod separat în ceea ce privește efectul lor în timp. În favoarea acestei interpretări pledează faptul că, în cazul unui efect retroactiv, declarațiile vamale în cauză trebuie să fie declarate invalide, în conformitate cu articolul 174 din CVC coroborat cu articolul 148 alineatul (4) litera d) din Regulamentul delegat de completare a CVU, și să fie înlocuite cu declarații de plasare sub regim de destinație finală, iar taxele la import achitate să fie rambursate în conformitate cu articolul 116 alineatul (1) din CVC. În această privință, sunt astfel impuse, cel puțin indirect, consecințe juridice materiale. Pe de altă parte, spre deosebire de cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 12 noiembrie 1981, Meridionale Industria Salumi și alții (212/80 bis 217/80, EU:C:1981:270), Regulamentul nr. 952/2013 de stabilire a CVU nu a creat pentru prima dată un drept la nivelul Uniunii. Astfel, CVC fusese deja codificat ca drept comunitar (drept al Uniunii) prin Regulamentul nr. 2913/92. CVU astfel cum a fost stabilit prin Regulamentul nr. 952/2013 a înlocuit CVC astfel cum a fost stabilit prin Regulamentul nr. 2913/92 [articolul 286 alineatul (2)], care fusese modificat în mai multe rânduri [a se vedea considerentul (12) al Regulamentului nr. 952/2013], astfel încât legislația vamală să devină mai modernă, mai simplificată, mai consolidată și mai transparentă [a se vedea considerentele (43) și (56) ale Regulamentului nr. 952/2013].
- 18 Din jurisprudența de până acum a Curții, instanța de trimitere deduce, de asemenea, principiul potrivit căruia dispozițiile procedurale sunt aplicabile numai litigiilor pendinte la data intrării lor în vigoare, în care cererile au fost formulate după intrarea în vigoare a noii reglementări, dat fiind că procedurile administrative

care au fost deja încheiate printr-o decizie (articolul 5 punctul 39 din CVU) nu mai pot fi calificate drept „litigii în curs” (Hotărârea Tribunalului din 10 mai 2001, Kaufring și alții/Comisia, T-186/97, T-187/97, T-190/97 bis T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97-T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 și T-147/99, EU:T:2001:133, punctul 35, și Hotărârea Tribunalului din 9 iunie 1998, Unifrigo Gadus și CPL Imperial 2/Comisia, T-10/97 și T-11/97, EU:T:1998:118, punctul 18 și urm.). Pe de altă parte, la punctul 35 din Hotărârea din 10 mai 2001, Kaufring și alții/Comisia (T-186/97, T-187/97, T-190/97 -T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 -T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 și T-147/99, EU:T:2001:133), Tribunalul face referire la punctul 22 din Hotărârea Curții din 6 iulie 1993, CT Control (Rotterdam) și JCT Benelux/Comisia (C-121/91 și C-122/91, EU:C:1993:285). În cauza principală a acestei hotărâri a Curții, reclamanta depusese o cerere de remitere a taxelor în luna octombrie a anului 1985, mai precis în perioada în care era în vigoare Regulamentului nr. 1430/79. Această cerere de remitere a taxelor fusese respinsă de autoritățile neerlandeze în anul 1986. Astfel a luat naștere o procedură judiciară neerlandeză, în cadrul căreia instanța a constatat, în noiembrie 1989, nulitatea refuzului. Astfel, administrația olandeză prezentase cererea de rambursare Comisiei Comunității Europene, care nu s-a pronunțat în termen de patru luni, ci abia în termen de șase luni. În anul 1985, dreptul procedural de la data respectivă prevedea obligația Comisiei de a se pronunța în termen de patru luni, iar începând cu anul 1987, în termen de șase luni. Instanța de trimitere deduce din aceasta că, în ceea ce privește dispozițiile procedurale, se aplică dreptul în vigoare la data soluționării, indiferent de data depunerii cererii aflate la originea cauzei respective.

- 19 În schimb, în ipoteza în care Curtea răspunde afirmativ la una dintre întrebările preliminare 1 sau 2, în măsura în care aceasta răspunde negativ la întrebarea preliminară 3, instanța de trimitere va trebui să soluționeze litigiul prin aplicarea articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, în vigoare la data depunerii cererii. Administrația vamală germană consideră că prelungirea cu efect retroactiv a unei autorizații poate fi efectuată pentru o durată de maxim un an înainte de data depunerii cererii, astfel cum prevede articolul 294 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC în cazul unor „circumstanțe excepționale”. De asemenea, în cazul prelungirii cu efect retroactiv a unei autorizații în conformitate cu alineatul (2) al articolului 294 din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, aceasta impune, drept condiții de acordare suplimentare, existența unei necesități economice dovedite, astfel cum este prevăzută la alineatul (3) al acestui articol, precum și excluderea intenției de înșelătorie sau a neglijenței evidente [articolul 294 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC]. O astfel de limitare nu reiese nici din modul de redactare a articolului 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC, nici din Orientările din 2002 referitoare la interpretarea normei, care abordează numai autorizarea retroactivă în temeiul articolului 294 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC. Așadar, dispoziția de la articolul 294 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare a CVC are ca obiect reînnoirea unei autorizații deja acordate pentru același tip de operațiune și aceleași mărfuri. În consecință, instanța de trimitere are convingerea că acestea îi revine o

semnificație autonomă față de reglementările de la alineatul (3), astfel încât condițiile de acordare prevăzute la alineatul (3) nu pot fi transpuse în cazul prelungirii autorizației în conformitate cu alineatul (2).

[...]

DOCUMENT DE LUCRU